

Warszawa, 15 grudnia 2017 r.

**Szanowny Pan
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda
Kancelaria Prezydenta
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa**

Panie Prezydencie!

Wystosowaliśmy do Pana Prezydenta w dniu 21 lipca 2017 roku apel o niepodpisywanie trzech ustaw zmieniających gruntownie system wymiaru sprawiedliwości. Czujemy się w obowiązku ponowić nasze wystąpienie, gdyż dwie wówczas zawetowane ustawy – nowelizacja ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i ustawa o Sądzie Najwyższym – wrócą do podpisu Pana Prezydenta w nieco tylko zmienionym kształcie.

Uważamy, że uchwalone przez Sejm i Senat przepisy, szczególnie w szerszym kontekście innych zmian, w tym niezawetowanej ustawy o ustroju sądów powszechnych, są niezwykle niebezpieczne dla ochrony wolności i bezpieczeństwa Polaków oraz ustroju demokratycznego państwa prawa, gdyż prowadzą do znacznego uzależnienia władzy sądowniczej od władzy wykonawczej i ustawodawczej. Zmiany zawarte w przyjętych projektach ustaw nie odpowiadają standardom konstytucyjnym cywilizacji zachodniej, które były wypracowywane przez długie lata ewolucji systemów prawnych. Byłoby olbrzymią szkodą, gdyby poprzez dopuszczenie do wejścia w życie tych ustaw Polska podjęła decyzję o zakwestionowaniu tego dorobku i postawiła się poza grupą demokracji uznających trójpodział władzy za fundament nowoczesnego państwa prawnego.

Za złe i szkodliwe uważamy rozwiązania takie jak upartyjnienie wyboru członków KRS poprzez sformalizowanie roli klubów poselskich w procesie wyłaniania kandydatów, wygaszenie kadencji Sędziów Sądu Najwyższego w tym określonej w Konstytucji kadencji Pierwszej Prezes SN, wprowadzenie naruszającej zasadę *ne bis in idem* skargi nadzwyczajnej oraz utworzenie w Sądzie Najwyższym Izby Dyscyplinarnej, której kompetencje mają być rozszerzone na wszystkie zawody prawnicze. Uważamy, że co najmniej pierwsze trzy z tych rozwiązań są niekonstytucyjne. Wprowadzenie skargi nadzwyczajnej dodatkowo naraża Polskę na postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, które w naszym przekonaniu zakończą się porażką naszego kraju. Jednak, jak wspomnieliśmy na wstępie, nie chodzi nawet o poszczególne rozwiązania, ale o ich całokształt, który w znacznym stopniu ograniczy niezawisłość sędziowską i niezależność sądów.

Wyrażamy obawę, że wejście w życie przedmiotowych ustaw może być istotną cezurą w najnowszej historii Polski. Władza sądownicza zacznie być kontrolowana przez władzę wykonawczą i ustawodawczą w stopniu nie tylko niedopuszczalnym na gruncie Konstytucji, ale również stawiającym nasz kraj poza głównym nurtem nowoczesnych państw demokratycznych. Jest dla nas oczywiste, że nowe regulacje – jeżeli wejdą w życie - spotkają się ze zdecydowanie negatywną reakcją naszych partnerów w Unii Europejskiej, gdyż nie odpowiadają standardom, do których przestrzegania Polska się zobowiązała, stając się członkiem Rady Europy, podejmując w ogólnonarodowym referendum suwerenną decyzję o przystąpieniu do Unii Europejskiej oraz uczestnicząc w przyjęciu i ratyfikacji Traktatu Lizbońskiego.

Bardzo liczymy na to, że Pan Prezydent do tego nie dopuści. Dlatego apelujemy o zawetowanie ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw i zawetowanie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym.

Z wyrazami szacunku,

[załącznik: lista sygnatariuszy]